

dubbel opzicht moet het moeilijker zijn dan hier, om daarbij leiding te geven, zooals Dr. Delsman hier doet, in een zoo overstelpend rijke natuur, waar nog zooveel onvoldoende bekend is.

J. Hs.

Vogel-Idyllen door J. Vijverberg, Brusse's Uitg. Mij., R'dam, met een voorbericht van Dr. Jac. P. Thyse.

Een veertigtal van de allermooiste en interessantste van Vijverberg's vogelfoto's, uitstekend gereproduceerd in flink formaat op kunstdrukpapier, die alleen al dit boekje z'n prijs waard maken. Slechts enkele van de foto's hebben onze lezers in De L. N. gezien, juist genoeg om te begrijpen, hoe mooi ze zullen doen bij een royale reproductie, zooals hier, om naar de andere nog mooier geslaagde te verlangen. De heer Vijverberg heeft met dit bescheiden aantal uit zijn geweldig talrijke negatieven-collectie wel een geraffineerde keus gedaan.

De tekst is ook zeer de moeite waard om te lezen; niet in de eerste plaats om de verhalen over moeilijkheden en tegenslagen en grappige avontuurtjes bij het werk van den vogelfotograaf, maar vooral, omdat het pakt door de groote liefde van den schrijver, die er uitspreekt voor z'n land en voor z'n vogels.

J. Hs.

VRAGEN EN KORTE MEDEDEELINGEN.

Uit een brief van Tijmstra. — Wat heb ik verleden Donderdag, eerste herfstvacantiedag, een heerlijke tijd gehad. 's Morgens 6 uur op en met m'n oudste dochter en 2 jongelui per bus van 7,20 naar Hoek van Holland. 't Stampte er van de vogels. Merkwaardige trek van houtduiven, telkens troepjes van 12, 20, 30 enz. Oogenschoonlijk zonder uitzondering jonge.

Wat een roofvogels op de been; overtrekkend en vertoevend 7 verschillende soorten (misschien slechts 6) Prachtmomentjes als 2 aschgrauwe en 1 bruine kuikendief bij elkaar in 't gezichtsveld van den kijker. En een slechtvalk met een aschgrauwe, later dezelfde slechtvalk met de bruine 'k Heb nog nooit zoo iets gek beleefd als met die zoo „gevreessen” slechtvalk. We hadden een troepje van 9 ganzen, zóó beslopen, met de zon in den rug, dat we ze rustig konden bekijken; alle grauwe, $\pm$ 100 M. voor ons aan 't weiden. 't Was op de slikken tusschen meest Z. duinuitloopers en rietveld. Ineens zie ik even achter die ganzen op een heiningpost een slechtvalk. Vlak er bij vloog een troep van 12 goudplevieren op; boomleeuweriken, wilpen, vinken, spreuwen vlogen in troepjes voorbij, gaven niets om den valk en deze keek niet naar ze om. De slechtvalk streek in onze richting vlak ($\pm$ 1 M.) over de ganzen heen; deze keken alleen even op. Slechtvalk op grond, strompelde als een papegaai op 't vloerleed. Telkens bukte hij met de kop naar de grond en strekte dan de kop omhoog; dit moet drinken geweest zijn; maar brak water? Later zagen de anderen 't ook en ook hoe hij z'n kop daarna schudde als een kanarie na een dronk. Later rustig tafreeltje. 5 bonte kraaien ieder op een paaltje, dan 2 paaltjes niets, dan slechtvalk, dan 1 bonte. Deze laatste vliegt even traag op, zweeft boven slechtvalk en gaat weer op z'n oude plaats zitten. Slechtvalk even op, boven kraai, gaat weer zitten. Andere kraai vliegt even $\pm$ $\frac{1}{2}$ M. over valk, valk even achter kraai, schijnen elkaar te raken, valk weer zitten. Zoo een paar maal; alles even traag, loom, rustig, geluidloos. Andere kraaien zitten maffig toe te kijken. Dicht bij de ganzen zitten verspreid 4 wulpen te slapen, lange snavel weggestopt in schouderveeren; slechtvalk scheert over wulp, deze steekt even z'n snab uit, recht naar boven in afweer, valk zweeft door, wulp slaapt weer. Een 100 M. verder huppelen een 50 meest jonge groenvinken. Niemand trekt zich iets van den slechtvalk aan. Komt aschgrauwe kiekendief aanzetten, scheert over slechtvalk (op grond) deze schermt even met de grauwe, zweven rustig uitelkaar; komt bruine opzetten; 't zelfde. Was die slechtvalk nu oververzadigd en wisten al die andere vogels dat? Allergekst verrassend tooneel. Maar wat is die slechtvalk een mooie vogel; 't was een oude met mooie fijne dwarsribbeltjes op borst en buik. Wat mooi zwartblauw op

geheel bovenkant en wat spitse lange vleugels. Wat een heel veel scherper, begrensd, gladder, steviger uiterlijk dan die velduilachtige aschgrauwe.

Verder 4 sperwers, een pracht van een smelleke jagend, twee torenvalken en misschien een ♂ havik, maar bij nader inzien geloof ik toch dat 't een groote heel oude manlijk gekleurde ♀ sperwer was. We kregen hem maar even tusschen twee duintjes in den kijker.

En dan mijn No. 200; een krooneend.

Weer een dooie Noordsche stormvogel en 3 kleine strandloopertjes; wat een mooi verschil met de kleinste (de witte onderkant, keel en wangen van den minutus).

En dan nog iets allergekst, waarover ik graag uw oordeel eens wou hooren. Een scholekster, leek misschien iets kleiner dan anders. Kop en hals pikzwart, rest normaal, behalve mantel en vleugels die havana-beige waren; beslist lichter van tint dan 't grauwwan de bonte kraai. Leek niets op 't bruinige dek van de jonge scholekster. Wat kan dat nu toch geweest zijn. Joegen hem een paar maal op en vonden hem 4 uur later weer op dezelfde plek; landingssteiger.

De Zondag daarvoor hoog in de lucht 4 buizerden en 1 sperwer met onbewogen vleugels als een escadrille vliegtuigen naar 't Zuiden strijkend.

S. is met de jonge B. naar Meijndel geweest en heeft daar eventjes 38 sperwers en een smelleken zien voorbij trekken. Ik zie door de week ook veel sperwers naar 't Zuiden trekken. Laatst in 15 minuten 3 sperwers en 1 smelleken langs de duinen achter Poot, alle precies 't zelfde paadje langs. Buitengewoon merkwaardig.

Verleden week nog een zwartkoppige kokmeeuw.

Op 2 Nov. 's middags 3 uur joeg ik achter elkaar 7 velduilen, 1 sperwer en 2 *poel*-snippen uit lage kreupeldennetjes achter burgerwacht. 3 en 4 Nov. geen enkele velduil meer te zien. Zouden die geloerd hebben op de honderden goudhaantjes die daar zaten?

Den Haag, 5 Nov. 1925.

G. E. TIJMSMA.

De Amerikaansche Bison. — In 1907 kocht het Canadeesche Gouvernement, teneinde zoo mogelijk de bisonen te redden en te behouden de bisonkudde van een zekeren Michael Pablo en transporteerde die naar een voor hen gereserveerd stuk grond groot 200 vierkante mijlen in de nabijheid van Wainwright in de provincie Alberta. Er waren even over de 700 stuks en men deed drie jaren over het transport. Thans, vijftien jaren later is die kudde aangegroeid tot eventjes 12000 stuks, dat is al meer dan het reservaat kan voeden en men moet er nu op bedacht zijn om ieder jaar een onderdak te vinden voor een vijftienhonderd bisonen. Nu leefden er altijd nog tusschen de duizend en tweeduizend echt wilde bisonen aan de Buffalo river, een zijstroom van de Slavenrivier in de nabijheid van Fort Smith, waar ook de wilde pelikanen broeden omtrent den 60sten breedtegraad. Seton Thompson geeft van dat gebied een zeer onderhoudende en leerzame beschrijving in zijn „Arctic Prairies”. Nu heeft het Canadeesche gouvernement daar een „Wood Buffalo Park” gesticht groot 10500 vierkante mijlen van prairie, moeras en bosch. Dat is dus ongeveer tweemaal zoo groot als het eiland Texel.

Deels per trein, deels per boot zijn nu 1634 bisonen van Wainwright naar het Bison-park vervoerd en er zijn er tijdens de reis maar 8 verongelukt. Op de boot werden de beesten zoo mak, dat ze aten uit de hand van hun bewakers. In La Butte, de aanlegplaats in het Park werden ze doodeenvoudig losgelaten. Ze holden tegen den oever op, maar gingen weldra rustig grazen in het nieuwe gebied. Men was er natuurlijk zeer benieuwd naar, hoe de oorspronkelijke bewoners, de wilde bosch-bisonen de nieuwe gasten zouden ontvangen. Dat viel bijzonder mee, beide kudden verkeerden zeer vriendschappelijk met elkander. Daar de bisonen uit Wainwright bij het inladen in den trein allemaal meteen gemerkt zijn met een kapitale W. is het gemakkelijk na te gaan, in hoeverre er werkelijk vermenging van beide kudden plaats heeft.

Alles wijst er op, dat ook weldra Wood Buffalo Park te klein zal blijken te zijn. Het tijdschrift „American Game” durft dan ook al te beweren, dat in de toekomst de bison in Canada's Noorden van evenveel belang zal worden als vroeger in de Prairieën langs de Missouri.

We hebben hier al weer een zeer mooi voorbeeld van de snelle uitwerking van goede beschermingsmaatregelen.

T.